

Bilten

- * Aktivnosti iz Programa Kontinuirane Obuke (PKO)
- * Aktivnosti iz Programa Početne Obuke (PPO)
- * Ostale Aktivnost

Mart 2019

Aktivnosti iz Programa Kontinuirane Obuke (PKO)

Pravo vlasništva, načini sticanja vlasništva i druga stvarna prava prema važećem zakonodavstvu u Republici Kosova

Dana 1. i 6. marta 2019. godine, Akademija Pravde uz podršku USAID-a - "Program imovinskih prava - imovina Rihgts Programa" organizovala je dva treninga, jedan za region Prizrena, Đakovice i Peći, a drugi za region Prištine sa temom " Pravo vlasništva, načini sticanja vlasništva i druga stvarna prava prema zakonu koji se primenjuje u Republici Kosovo.

Povodom ovih obuka, razmatran je Zakon o osnovnim svojinskim odnosima, način za sticanje svojine. Osim toga, razmatra se zaštita i ograničavanje prava vlasništva, posedovanja i tipova, službenosti – sticanje svojine, vrste, zaštita i prestanak prava svojine.

Takođe pružena su osnovna znanja o sudskej praksi nadležnih sudova u vezi sa uspostavljanjem imovinsko-pravnih sporova u okviru ZPZMT i ZPZDT, produbljujući ključne koncepte izvedene iz ove prakse.

Tokom ovih obuka, naglašeno je da ZZPSS posvećuje posebnu pažnju regulisanju prava i načina sticanja vlasništva, ističući dva tipa vlasničkog dobitka: originalni i derivat vlasničkog

vlasništva.

Dok originarni način sticanja svojine predstavlja dobit koju dobitnik ne ostvaruje iz ovog prava iz prethodnog prava, već ga ostvaruje u izvoru, na osnovu pravnih činjenica (prema samom zakonu, i na osnovu odluke državnog organa), dok način \t derivat karakteriše činjenica da pobednik ima svoje pravo koje proizilazi iz prava njegovog prethodnika (na osnovu pravnog i naslednjog rada).

Tokom ovih treninga, korišćene su metode parcijalnog teorijskog objašnjenja, zasnovane na slučajevima sudske prakse i praćene interaktivnim diskusijama vođenim od strane stručnjaka, kroz obezbeđeni materijal, analizu i širenje tema, fokusirajući se na pravilnu primenu odredbi zakonski u praksi od strane nadležnih sudova, kao i kroz objašnjenja zakonskih odredbi o načinima dobijanja i zaštite vlasništva, posedovanja, zadržavanja ili propisivanja rođstva u skladu sa ZJND.

Korisnici ovih obuka bili su sudije osnovnih sudova u Prizrenu, Đakovici, Peći i Prištini

Kršenje javnog reda i mira

Dana 5 marta 2019, Akademija Pravde u okviru kontinuirane obuke, sprovedla je obuku na temu "Kršenje javnog reda i mira".

Svrha ove obuke bila je da se unaprede znanja učesnika u oblasti javnog reda i mira, posebno kako razlikovati javnost od ne-javnosti identificirajući inkriminirajuće postupke, kako definirati ponašanje arogantnog ponašanja verbalnog napada i zanemarivanja legitimnih naredbi, kako bi se pravilno primenjivale odredbe Zakona o Javnom Redu i Miru.

Obuka je bila fokusirana na detaljnu razradu pitanja vezanih za dileme koje se javljaju u praksi u vezi sa: prekršajima protiv javnog reda i mira, arogantnim ponašanjem i verbalnim napadima,

neaktivnošću po nalogu zvaničnog ovlašćenog lica od strane ZJRM, nečinjenjem prema naredbu ovlašćenog službenog lica u oblasti drumskog saobraćaja, kao i kazne za počinioce – kršenje javnog reda i mira.

Učesnicima ove obuke kroz interaktivne rasprave i praktične primere ponuđene su različite alternative za neizvesnosti i poteškoće na koje su našli u praksi.

Korisnici ove obuke bili su sudije osnovnog nivoa – divizija za prekršaje, iz različitih regiona Kosova.

Krivični postupak koji uključuje počinioce sa mentalnim poremećajima

Dana 7 marta 2019 Akademija Pravde je u okviru kontinuirane obuke sprovedla obuku na temu "Krivični postupak koji uključuje počinioce sa mentalnim poremećajima".

Svrha obuke je bila da se unaprede profesionalne veštine sudija i tužilaca u pravilnoj implementaciji posebnih postupaka u slučajevima koji

se odnose na počinioce krivičnih dela sa mentalnim poremećajima, kao i pogledu uslova koji se odnose na sposobnost ovih osoba da se sude.

Tokom ove sesije obuke raspravljalo se o lokalnom pravnom okviru koji reguliše ovu oblast, raspravljeni su uslovi za izricanje obaveznih tretmana, posebno obavezno psihijatrijsko lečenje u pritvoru u zdravstvenoj ustanovi i obavezno psihijatrijsko lečenje na slobodi. Takođe, razmatrano je sprovođenje psihijatrijskog pregleda od strane veštaka, svrha ovog ispitivanja i faze izdavanja naredbe za psihijatrijski pregled, te je istaknut neprikladan nivo stručnosti koje su pripremili stručnjaci. Pažnja je posvećena pritvoru i posebnim uslovima koji se moraju ispuniti kako bi se odredio pritvor za osobe sa mentalnim poremećajima.

Korisnici ove obuke bili su sudije i tužioci iz svih regiona Kosova.

Program Finansijskih Istraga - Obuka 1

Dana 12. i 15. marta 2019, Akademija Pravde je u saradnji sa UNODC-om sprovedla obuku na temu "Program Finansijskih Istraga - Obuka 1".

Svrha ove obuke je bila da se unaprede znanja o međunarodnoj saradnji u najuspješnijoj istrazi, prikupljanju dokaza i problematičnim pitanjima u slučajevima pranja novca i srodnih krivičnih dela.

Ova obuka se bavi alatima i tehnikama finansijskih istraga za višestruku analizu podataka, zadatke i alate za obradu podataka koji se odnose na izvore informacija. Takođe, prikupljanje, obrada i analiza finansijskih po-

dataka kako bi se ovi finansijski podaci kvalifikovali kao dokaz. Pažnja je posvećena istraživanju šema velikih razmjera pranja novca, poreskih i carinskih krivičnih dela, uključujući nacionalnu saradnju i međunarodno pravo koje je u praksi neophodno za istraživanje i krivično gonjenje ovih krivičnih dela koja predstavljaju prijetnju ekonomskom razvoju zemlje.

Korisnici ove obuke bili su sudije, profesionalni saradnici iz sudova i tužilaštva, službenici FIU, istražni policajci iz Kosovske policije i pravni službenici iz svih regiona Kosova.

Zajedničko imovina bračnih drugova i podela imovine

Dana 14. marta 2019. godine, Akademija Pravde u okviru PKO organizovala je trening na temu "Zajednička imovina bračnih drugova i njegova podela". Svrha ove obuke bila je unapređenje znanja sudija o zajedničkoj imovini bračnih drugova i podela imovine.

U prvom delu tretirano je zajedničko i posebno bogatstvo supružnika, podjela zajedničke imovine supružnika i bogatstvo stvoreno tokom činjenične (vanbračne) zajednice. U drugom delu obrađena je potvrda doprinosa supružnika za stvaranje zajedničke imovine i upravljanje zajedničkom imovinom.

Na treningu je naglašeno da bračni drugovi, pored svojih ličnih odnosa, u toku bračnog života, stvaraju i imovinske vrednosti, koje se prema Zakona Kosova o Porodici nazivaju zajedničkom imovinom bračnih drugova. Bračni drugovi u braku su jednaki u svim ličnim i imovinskim odnosima garantovanim Evropskom Konvencijom za Zaštitu Ljudskih Prava i Osnovnih Sloboda (ECHR), Protokolom 7 uz ovu Konvenciju, Ustavom Republike Kosovo i Porodični Zakon Kosova.

Dalje je naglašeno da zajednička imovina supružnika ima poseban pravni režim, ali te norme nisu obavezujuće zato što supružnici mogu ugovorno regulisati svoje imovinske odnose. LFK je utvrdio da se supružničko vlasništvo može stvoriti tokom braka i zajedničkih životnih supružnika, rada i drugih oblika doprinosa, kao što su: pomoć jednog od supružnika koji se nudi drugom bračnom drugu, briga o deci, unutrašnje poslove, održavanje i održavanje imovine, kao i bilo koji drugi oblik rada i saradnje u vezi sa administracijom, održavanjem i povećanjem

zajedničke imovine.

Takođe je zaključeno da se podela imovine može zahtevati tokom braka i nakon pauze. Pravo da se traži podjela zajedničke imovine imaju bračni drugovi, naslednici preminulog supružnika ili preminulog supruga, kao i verovnik jednog od supružnika, ako se potraživanje poverioca ne može izvršiti na posebnoj imovini supružnika-dužnika.

Jedan zaključak je bio da se doprinos supružnika stvaranju zajedničke imovine smatra jednakim. Supružnici se smatraju zajedničkim vlasnicima u jednakim delovima zajedničke imovine, osim ako su drugačije dogovorenii. Ali u slučaju spora, podela zajedničke imovine vrši se sudscom odlukom, u kom slučaju teret dokazivanja treba da pada na bračnog druga koji tvrdi da ima najveći doprinos stvaranju zajedničke imovine.

Tokom ove obuke učesnici su imali priliku da, kroz analizu sudske predmeta iz zemlje i regiona, dodatno razbiju zakonske odredbe u takvim parnicama.

Korisnici ove obuke bili su sudije osnovnih suda i stručni saradnici.

Pravo na zaštitu imovine - Član 1 Protokola br. 1 Evropske Konvencije za Zaštitu Ljudskih Prava i Osnovnih Sloboda

Dana 18 marta 2019 Akademija Pravde je organizovala obuku na temu: „Pravo na zaštitu imovine - Član 1 Protokola br. 1 Evropske Konvencije za Zaštitu Ljudskih Prava i osnovnih sloboda (EKLJP). Svrha ove obuke bila je da se unaprede znanja sudija i tužilaca o pravu na poštovanje imovine i odbrani u skladu sa standardima sadržanim u EKLJP i sudskej praksi Evropskog Suda za Ljudska Prava (ESLJP) u Strazburu.

Tokom ove obuke, obrađeni su osnovni pojmovi sadržani u članu 1 Protokola br. 1 uz EKLJP, uloga prava na poštovanje imovine pojedinca i mogućnost lišavanja tog prava iz razloga javnog interesa i pod uslovima koje je obezbedio zakona, kao i opštih principa međunarodnog prava. Takođe su razmotreni uslovi za mešanje u imovinska prava od javnog interesa i standardi i kriterijumi za kompenzaciju za oduzimanje imovine u kontekstu člana 1 Protokola br. 1 uz EKLJP i sudske prakse ESLJP.

Obuka je bila usredsređena na objašnjavanje neophodnih intervencija u demokratskom društvu od strane nacionalnih vlasti u skladu sa EKLJP. Fokus je takođe bio na objašnjavanju pojmoveva i kategorija sadržanih u članu 1 Protokola 1, kao i na tumačenju ESLJP. Razdvajanje prava sadržanih u ovom delu ovog Protokola je neophodno za razumevanje pojmoveva i tumačenja ESLJP.

Dalje je naglašeno da Ustav Republike Kosovo

izričito garantuje pravo vlasništva (član 46) i da je stoga nepovredivost imovinskog prava integralni deo vrednosti ustavnog i pravnog poretku Republike Kosovo i jedan od osnovnih principa tumačenja. Ustava. Takođe, Zakon o imovini i drugim stvarnim pravima - br. 03 / L-154 u članu 1 definiše stvaranje, sadržaj, prenos, zaštitu i gašenje imovinskih prava.

Takođe je naglašeno da član 1 Protokola br. Član 1 Konvencije štiti svako pravo na koje ESLJP priznaje imovinu u smislu same Konvencije. Zato se kaže da je pojam "vlasništvo" u smislu konvencije autonomic, da ESLJP svojim presudama tumači šta se sve smatra vlasništvom, a to u smislu člana 1. Protokola br. Član 1 Konvencije štiti imovinu od raznih oblika intervencije u ovom pravu, bez obzira na to da li se ona odnosi na miješanje koje je rezultiralo radnjama izvršne ili upravne vlasti države članice, da li ta intervencija proizilazi iz samih zakona, bez obzira da li ili ne to je rezultat zakona ili sudske odluke, bez obzira na to da li se radi o pravno-javnom ili pravno-privatnom sporu.

Tokom ove obuke, učesnici su imali priliku da, kroz analizu sudske slučajeva ESLJP i drugih hipotetičkih slučajeva, da razrade zakonodavstvo koje reguliše ovo pitanje.

Korisnici ove obuke bili su sudije i tužioci svih nivoa u Republici Kosovo.

Specijalizovani Program Obuke za Izgradnju Kapaciteta u Borbi protiv Korupcije

Dana 19-20 marta 2019, Akademija Pravde u okviru kontinuirane obuke organizovala je prvu obuku na temu "Specijalizovani program obuke za izgradnju kapaciteta u borbi protiv korupcije". Svrha ove obuke bila je da se unapredi stručno znanje sudija, tužilaca i drugih korisnika kako bi se razumjela priroda i oblici korupcije kao i krivična djela vezana za korupciju.

Ova obuka tretira krivična dela korupcije, značenje korupcije prema važećem krivičnom zakonodavstvu, posledice korupcije, te oblike saradnje i institucionalne koordinacije ovlaštenih institucija za borbu protiv korupcije. Takođe,

tokom obuke su razrađeni domaći i međunarodni instrumenti u borbi protiv korupcije, dileme i teškoće u dokazivanju koruptivnih krivičnih djela, kao i mjere za sprečavanje i izlaganje korupciji. Takođe, sa posebnim osvrtom na drugi važan zakon iz antikorupcijskog paketa, Zakon o Zaštiti Uzbunjivača, koji predstavlja ozbiljan korak u otkrivanju korupcije.

Korisnici obuke bili su sudije i tužioci osnovnog nivoa različitih regiona Kosova.

PRAVO NA IMOVINU - - Zajedničko vlasništvo, Susvojina i Zajednicka imovina

20. marta 2019. godine u Gnjilanu i 21. marta 2019. godine u Mitrovici, Akademija pravde u okviru tekuće obuke uz podršku USAID-a - "Program za imovinska prava - Properti Rihgts Programe" organizovala je obuku na temu: o imovini: zajedničko vlasništvo, zajedničko vlasništvo i zajedničko vlasništvo".

Svrha ovih obuka je bila da se unapredi znanje sudija o zajedničkom vlasništvu i zajedničkom vlasništvu na Kosovu i savremenim trendovima, kao i pravilnoj primeni važećeg zakonodavstva u uspostavljanju imovinsko-pravnih sporova.

Tokom ovih obuka odlučeno je šta čini zajedničku imovinu supružnika, njenu pravnu prirodu i koje je posebno bogatstvo supružnika, što uključuje doprinos supružnika stvaranju zajedničke imovine i kako pravično i pravno odlučivati u sporovi između supružnika kada postoji spor oko zajedničke imovine, kao i neki aktuelni problemi u sudskej praksi na Kosovu.

Posebna pažnja posvećena je zajedničkom vlasništvu, suvlasničkim pravima, upravljanju zajedničkim vlasništvom i prestanku zajedničkog vlasništva po Zakonu o imovini i drugim stvarnim pravima (ZJN). Ovaj odeljak takođe se bavi zajedničkim vlasništvom po ovom zakonu, kao i zajedničkom vlasništvu prema Kosovskom zakonu o porodici (LFK), ukazujući na osnovne karakteristike i razlike u

vezi sa zajedničkim vlasništvom, zajedničkom imovinom supružnika, stavkama koje čine zajedničku imovinu i bogatstvo stečeno tokom braka.

U toku ovih treninga tretiraju se: Bogatstvo stečeno na osnovu ugovora o kolateralu, novac, predmeti kupljeni na kredit, pokloni koji se daju supružnicima, odgovornost za dugove, upravljanje i raspolažanje zajedničkom imovinom i podela zajedničke imovine supružnika .

Tokom ovih obuka, kroz praktične slučajeve, bilo je moguće identifikovati i lako razlikovati oblike imovinskih prava i uspostaviti predmete vezane za njih, posebno za određivanje prava zajedničkih vlasnika, uključujući i pravo na dijeljenje vlasništva i način podele. Takođe je objašnjeno ispravno sprovođenje zakonskih odredbi u slučajevima potvrđivanja doprinosu supružnika zajedničkom vlasništvu supružnika kao jednog od glavnih problema u sudskej praksi u Republici Kosovo.

Korisnici ovih obuka bile su sudije i stručni saradnici Osnovnog suda u Gnjilanu, Uroševcu i Mitrovici.

Donošenje odluka i pristup pravdi u oblasti životne sredine - Međunarodni standardi i zakonodavstvo na snazi

22. marta 2019. godine, Akademija pravde u okviru tekuće obuke organizovala je trening na temu "Donošenje odluka i pristup pravdi u oblasti životne sredine - Međunarodni standardi i zakonodavstvo na snazi".

Svrha ove obuke bila je da se unapredi znanje sudija i tužilaca o ekološkoj pravdi.

Prvi dio obuke odnosio se na osnovne pojmove sadržane u Aarhuškoj konvenciji i nacionalnom zakonodavstvu na snazi, načine pristupa informacijama o okolišu i ulogu učešća javnosti u donošenju odluka i pristup informacijama o okolišu. U drugom dijelu razmatrana je uloga i značaj odredbi o pravu na obraćanje суду i krivičnoj odgovornosti u oblasti životne sredine.

Trening je bio usmeren na rešavanje problema i implementaciju međunarodnih standarda i zakonodavstva na snazi u ovoj oblasti u Republici Kosovo. Tada je objašnjeno kako zaštитiti prava pojedinaca za pristup informacijama o okolišu i učešću javnosti u procesu donošenja odluka i kako se Aarhuška konvencija može primijeniti direktno kao i krivična odgovornost za zagodenje okoliša. Dalje je naglašeno da Republika Kosovo nije potpisnica Arhuske konvencije i iz dobijenih podataka proizilazi da je pravosudna primjena ove konvencije u upravljanju upravnim i građanskim sporovima još uvijek nepotpuna. Shodno tome, sudije i tužioci su takođe zaključili da imaju značajnu potrebu da unaprede

svoje znanje o primeni ove konvencije.

Dalje, tokom ove obuke su razrađena tri osnovna stuba sadržana u Aarhuškoj konvenciji kao: 1. Pravo javnosti da ima i traži informacije o životnoj sredini; 2. Pravo javnosti na učešće u javnom odlučivanju o pitanjima životne sredine; 3. Pravo javnosti da se žali суду o pitanjima životne sredine. Konvencija UNECE o pravu na informacije, učešće javnosti u odlučivanju i pristup pravdi u pitanjima životne sredine uspostavlja niz prava na javnost i obaveze državnih organa da osnaživanje ekološke demokratije.

Dalje je naglašeno da Ustav Republike Kosovo eksplicitno predviđa odgovornost prema životnoj sredini, što je dalje navedeno u Zakonu o životnoj sredini i drugim pravnim aktima koji se odnose na principe Arhuske konvencije o pristupu informacijama i pravo na traži pravnu zaštitu životne sredine.

Učesnici tokom obuke imali su priliku, kroz slučajeve iz domaće i međunarodne sudske prakse, da razbijaju važeće zakonodavstvo koje reguliše ovu oblast.

Korisnici ove obuke bili su sudije, tužioci i stručni saradnici sa svih nivoa u Republici Kosovo.

Glavni pretres i izvođenje dokaza u krivičnom postupku

Dana 25. marta 2019. godine, Akademija pravde je u okviru tekuće obuke sprovedla obuku na temu "Glavni pretres i izvođenje dokaza u krivičnim postupcima".

Svrha ove obuke je bila ispravna primjena odredbi Zakonika o krivičnom postupku za vođenje sudskog preispitivanja, a posebno pravilna provedba naloga za ispitivanje oštećenih, svjedoka i vještaka, kao i izvođenje dokaza.

Tokom obuke, razmatrana su sledeća pitanja: sudski pregled, dokazi u krivičnom postupku i legitimnost dokaza, izjava okrivljenog kao dokaza, prihvatljivi dokazi, izjava svedoka kao i neprihvatljivi dokazi. Posebna pažnja je posvećena ispitivanju proceduralnih stranaka ukazujući na važnost i dokaznu vrijednost doka-

za za pravičnu i potpunu provjeru činjeničnog stanja u krivičnom postupku tokom glavnog pretresa.

Pored glavne procedure skrininga, razmatrana je pripremna faza održavanja i preduslovi za vođenje glavnog pretresa. Kurs i način izvlačenja dokaza, kao i ispitivanje proceduralnih stranaka su dalje diskutovani, sa posebnim naglaskom na to ko treba prvo da postavlja pitanja direktnim sredstvima i ko može i treba da postavlja pitanja indirektno, i na kraju dokaze u krivičnom postupku i zakonitost dokaza kako bi se razlikovali prihvatljivi i neprihvatljivi dokazi u postupku tokom glavnog pretresa.

Korisnici ove obuke bili su sudije i tužiocu osnovnog nivoa iz svih regiona Kosova.

Međunarodna pravna saradnja u građanskim odnosima

Akademija Pravde je 27. marta 2019. godine organizovala trening na temu "Međunarodna pravna saradnja u građanskim stvarima". Svrha ove obuke bila je da se unaprede znanja sudija o međunarodnoj pravnoj saradnji u civilnoj oblasti.

U prvom delu obuke razmatrano je: Nadležnost i procedure prema važećem zakonodavstvu Republike Kosova; Llugano Convention; Haška konferencija o međunarodnom privatnom pravu i konvencije ove konferencije, Briselska konvencija o nadležnosti i izvršenje odluka u građanskim i trgovačkim stvarima, poznata kao Briselska Uredba I; Evropski nalog za izvršenje (EEO); i Pravilnik o podnošenju dokumenata br.1393 / 2007.

Dok su u drugom dijelu obrađene: Uredba o saradnji između sudova država članica za prikupljanje dokaza u građanskim i privrednim stvarima; Ostali međunarodni instrumenti - Konvencija iz Minska; Kijevski ugovor i Moskovski sporazum.

Na Treningu je naglašeno da je međunarodna pravosudna saradnja u građanskim stvarima jedna od najsloženijih oblasti koju karakterišu teškoće u definisanju i primeni stranog prava, uključujući i niz proceduralnih pitanja, kao što su pitanja preko granične dokumentacije, pravne pomoći, međunarodne, priznavanje i izvršenje stranih sudskeh odluka, itd.

Na treningu je zaključeno da Administrativno uputstvo o postupku međunarodne pravne pomoći u krivičnim i građanskim pitanjima br.

2009 / 1-09, koje je odobrilo Ministarstvo pravde Republike Kosovo, nudi izuzetno površna rešenja za pitanja međunarodne pravne saradnje u oblasti civilnog života. Do sada na Kosovu nije bilo pravnog osnova ili još nije donesen poseban zakon koji bi regulisao oblast međunarodne pravosudne saradnje u građanskim stvarima ili međunarodnom privatnom pravu..

Zaključeno je i da nadležni državni organi treba da preduzmu sve neophodne korake kako bi usvojili poseban zakon koji bi regulisao oblast međunarodne pravne saradnje u građanskim stvarima, kao što je regulisano u oblasti kriminaliteta.

Takođe je zaključeno da državni organi Republike Kosova treba da ulože maksimalne napore da se pridržavaju konvencija i akata ili drugih instrumenata međunarodnog privatnog prava koji regulišu pitanje međunarodne pravne saradnje u građanskim stvarima.

Tokom ove obuke korišćene su metode: delimičnog teorijskog objašnjenja, interaktivnih diskusija, pitanja i odgovora, analize sudske prakse iz zemlje i regiona gde je svaki učesnik bio aktivан tokom treninga.

Korisnici ovog treninga bili su sudije osnovnih sudova, stručni saradnici i zvanični Ministarstva Pravde - Odeljenje za Međunarodnu Pravnu Saradnju.

Međunarodna pravna saradnja i organizovani kriminal

Dana 28. i 29. marta 2019. godine, Akademija pravde u okviru TPV-a u saradnji sa GIZ-om, sprovedla je obuku na temu "Međunarodna pravna saradnja i organizovani kriminal".

Svrha ove obuke bila je funkcionalizacija kontaktnih tačaka u cilju jačanja međunarodne saradnje u najuspešnijoj istraži, prikupljanju dokaza i problematičnim pitanjima koja se javljaju u praksi u slučajevima organizovanog kriminala.

Na ovoj obuci razmatrana su savremene preko granične istražne radnje, saslušanjem svedoka, uključujući podnošenje žalbe od strane branilaca, saslušanja putem video konferencije, naglašavajući ugrožavanje svedoka (anonimni, zaštićeni svedok). Takođe su razmotrena praktična pitanja vezana za razmenu ekspertize, tajne istrage u drugim zemljama - učenje iz konkretnog slučaja (krijumčarenje i ilegalna dis-

tribucija lekova na receipt), uključujući stvaranje zajedničkih istražnih timova - baza pravne prepreke, iskustva, izazovi i najbolje prakse, uključujući dobijanje elektronskih dokaza i evidenciju sadržaja.

Pažnja je posvećena prethodnom ispitivanju internih zahteva od strane kontaktnih tačaka, formalnom pregledu od strane koordinatora, opsegu formalnih pregleda / odluka i razumnim predlozima za grupe slučajeva.

Korisnici ove obuke su bile sudije, tužioci iz Specijalnog tužilaštva, zvaničnici Ministarstva pravde, istražni policajci iz Kosovske policije i pravni službenici iz svih regiona Kosova.

Prava intelektualne svojine - trgovačke marke

Dana 29. marta 2019. godine, Akademija Pravde u okviru PKO organizovala trening na temu "Prava intelektualne svojine - trgovačke marke".

Svrha ove obuke je bila da se unaprede znanja sudija i tužilaca o ulozi i značaju zaštitnih znakova.

Prvi deo obuke obuhvatio je ulogu i vrste trgovačkih maraka, prava nosioca maraka i njihova pravna zaštita.

Dok je u drugom delu obrađen način registracije i gubitka prava od trgovačkih mraka, zakonske procedura i njihova primena u zaštiti prava koja proizlaze iz trgovačkih maraka.

Odmah na početku ove obuke, naglašeno je da su trgovačke marke važna kategorija prava intelektualne svojine koja igra važnu ulogu u tržišnoj ekonomiji, jer preduzeća u razvoju svog poslovanja koriste robne marke kako bi razlikovale proizvode i svoje usluge od proizvoda i usluga drugih, kao i zaštitu svojih proizvoda.

Dalje je naglašeno da je zaštita žigova zajamčena Zakonom o žigovima, Krivičnim zakonikom i drugim administrativnim merama, uključujući carinu, ali u praksi zakona postoje mnoge poteškoće u primjeni zakonskih odredbi

i obezbeđivanju efikasne zaštite. Broj sporova u sudskoj praksi koji proizlaze iz žigova je značajan, sa tendencijom rasta.

Nastavljujući, zaključeno je da prema međunarodnim standardima koji su odvojeno utvrđeni Sporazumom TRIPS i direktivama EU, države treba da obezbede lake, efektivne i ekonomične pravne lekove tako da nosioci ne oklevaju da traže zaštitu prava sudovima.

Prema tome, država koja ispunjava međunarodne obaveze u ovoj oblasti nije dovoljna da propisuje samo u zakonodavstvu da nosilac žiga ima to ili ono pravo: ali raspoloživi pravni lek mora biti delotvoran faktor i brzo primenjiv.

U ovoj obuci, učesnici su kroz materijalna i delimična teorijska diskusije, razgovore, analizu studija slučaja razjasnili međunarodne i evropske standarde, odredbe Zakona o trgovačkim markama i druge važeće odredbe koje regulišu ovu oblast.

Takođe u ovoj obuci, pored teoretskog objašnjenja, bilo je i slučajeva sudske prakse, kao i demonstrirani načini odlučivanja o konkretnim hipotetičkim slučajevima. Sve ovo je praćeno slučajevima iz prakse CJEU i sudske prakse u našoj zemlji.

Korisnici ove obuke su sudije iz Departmenta za privredna pitanja pri Apelacionom Sudu i Departmenta za Privredna Pitanja Osnovnog suda u Prištini, kao i sudije i tužioci iz oblasti kriminaliteta koji se bave predmetima finansijskog kriminala posebno o trgovackim markama.

Aktivnosti iz Programa Početne Obuke (PPO)

Zvanični početak novoimenovanih sudija (sedma generacija)

Dana 11. marta 2019. godine, Akademija Pravde, nakon dekretovanje sudija i zahteva SSK-a, počela je da sprovodi Program Početne Obuke, tako da ovom obliku ostvaren je prvi sastanak sa novoimenovanim sudijama.

U uvodnom izlagaju, Izvršni Direktor Akademije Pravde, Valon Kurtaj je prвobitno чestitao sudijama na imenovanju i informisao ih o ulozi i značaju početne obuke za njihovu dalju profesionalnu pripremu. Novoimenovane sudije su informisane o strukturi obuke i načinu implementacije, a posebno je naglašena važnost međusobne saradnje tokom ovog jednogodišnjeg putovanja.

Dok, Predsedavajući Sudskog Saveta Kosova, Skender Cocaj, izrazio je podršku SSK-a i podstakao novoimenovane sudije na maksimalnu posvećenost i angažovanje tokom početne

obuke, naglašavajući značaj ove obuke, u njihovoј adekvatnoј pripremi za pravilno i profesionalno obavljanje funkcije sudije. I gospodin Cocaj je takođe pružio podršku Akademiji Pravde u smislu uspešnog završetka Početne Obuke za novoimenovane sudije.

Novoimenovanim sudijama su dostavljeni dokumenti koji spadaju u PPO, kao što su: Uredba o Programu Početne Obuke, Program Početne Obuke i Kalendar Obuke za mart 2019. godine.

Početnu Obuku (2019/2020) prati ће 37 novoimenovanih sudija, od kojih su sedam iz srpske zajednice.

Aktivnosti koje se sprovode u okviru Početne Obuke za novoimenovane sudije (VI generacija)

Akademija Pravde, u okviru programa Početne Obuke za novoimenovane sudije, nastavila je sa realizacijom planiranih aktivnosti u skladu sa definisanim programskim planom.

U okviru teorijske obuke sprovedeno je ukupno 20 treninga iz modula: Zakonik o Krivičnom Postupku Republike Kosova.

Iz modula: "Zakon o Krivičnom Postupku", održane su tri (3) sesije obuke, iz sledećih modula: Mere kojima se osigurava prisustvo okrivljenog u postupku raspravljaljao je o pitanjima kućnog pritvora, pritvaranja, preusmeravanja, rokova za imenovanje ove mere, uzroke i okolnosti njihovog dodeljivanja, diferencijaciju mera i njihov uticaj na postupak.

Iz pod-modula: Ekspertiza i Analize, održane su četiri (4) sesije obuke: provera prebivališta i osoba, načini i uslovi kontrole, ovlašćenja za kontrolu, prihvatljivost dokaza dobijenih tokom revizije, osnovna osnova oduzimanja, može se oduzeti, razlika između oduzimanja i konfiskacije, pravni osnov za dobijanje imovine stečene krivičnim djelima, traženje, zamrzavanje imovine, zakonske izmene o povećanim vlastima za konfiskaciju itd.

Tokom marta 2019. godine održane su dvije (2) obuke u okviru pod-modula: Pregovaranje o spo-

razumu o priznanju krivice i sledeća pitanja: rešavanje pokretanja postupka za pregovaranje o sporazumu o priznanju krivice, uloga državnog tužioca u pregovaranju sporazum o priznanju krivice, položaj oštećene strane, preporuka osude, sudska revizija po sporazumu o priznanju krivice i pravni sistemi koji se primenjuju na ovaj institut.

Iz pod-modula: Skrivenе tehničke mere praćenja i istrage, organizovane su četiri (4) sesije obuke, gde su sudije imale priliku da unaprede znanje o tajnim i tehničkim merama nadzora i istrage koje je naložio državni tužilac, tajne i tehničke mere posmatranje i istraga, nakon početka krivičnog postupka, i prava lica na koje se odnosi naredba za skrivenе mere.

Takođe, iz pod-modula: Kontrola i zaplena, sprovedeno je pet (5) sesija obuke i adresirana su sledeća pitanja: kontrolni načini i uslovi, kontrolni nalog, kontrola bez sudskog naloga, pojam privremenog oduzimanja, osnovna osnova zaplene procedure kao dokazi, mogućnosti i koristi, načini zaplene tokom pretresa, kao i pravne osnove u našem zakonodavstvu o zapleni i konfiskaciji.

Tokom marta, u okviru obuke koje je organizovala Evropska Unija, novoimenovane sudije su sprovele 2 obuke na temu: Prava žrtava kriminala.

Tokom ovog perioda, 10 dana praktične obuke obavljeno je u sudovima prema utvrđenom rasporedu. Početnu obuku prate pet (5) sudija srpske zajednice.

Aktivnosti sprovedene u okviru početne obuke za novoimenovane sudije (VII generacije)

Akademija pravde, u okviru programa početne obuke za novoimenovane sudije (VII generacije), nastavila je sa realizacijom planiranih aktivnosti u skladu sa definisanim programskim planom.

11. marta 2019. novoimenovane sudije zvanično su započele jednu (1) godinu obuke na Akademiji pravde. U okviru programa obuke, novoimenovane sudije će pohađati 6 modula obuke, kao i praktičnu obuku u sudovima pod nadzorom mentora (sudija).

U okviru teorijske obuke u izvještajnom periodu, realizovano je ukupno 12 treninga iz modula: Građansko, upravno i ekonomsko pravo.

Šest (6) sesija obuke organizovano je u okviru pod-modula: "Građansko pravo", koje je uključivalo teme kao što su stvaranje i prestanak pravnih poslova, izmjena pravnih djela, posjedovanje i posjedovanje imovine, apsolutna i relativna prava, zastupanje i zastupanje

posredstvom, jednostranim, dvostranim pravnim poslovima, i nezakonitim pravnim poslovima, nezakonitim deluzijama i nebaznim obogaćivanjem.

Iz pod-modula: sporni postupak - prvi dio je odražan u šest (6) treninga gdje su novoimenovane sudije imale priliku proširiti znanje vezano za: principe spornog postupka, opća razmatranja o nadležnosti, redovni sastav suda i isključenje sudije, stranaka u spornom postupku, podnesaka i podnesaka dokumenata i ročišta, kao i rokova i povratka na prethodnu situaciju.

Tokom ovog perioda, 8 dana praktične obuke obavljen je u sudovima prema utvrđenom rasporedu. Početna obuka prisustvuje (39) novoimenovanim sudijama, od kojih sedam (7) pripadaju srpskoj zajednici.

Aktivnosti koje se sprovode u okviru početne obuke za novoimenovane tužioce

Tokom marta 2019. godine, kao deo početne obuke za novoimenovane tužioce, sprovedene su aktivnosti teorijske i praktične obuke.

Tokom ovog perioda teorijske obuke, ukupno su održana dva (2) treninga iz modula: "Zakon o krivičnom postupku" i "Pravni Međunarodni Poredak".

Iz pod-modula "Mere za osiguranje prisustva okrivljenog u postupku", provedena je (1) obuka, gde su tužiocu mogli produbiti svoje znanje o vrstama mera kojima se osigurava prisustvo okrivljenog, kuća, pritvor, preusmeravanje, rokovi za određivanje tih mera, uzroci i okolnosti njihovog dodeljivanja, razlikovanje mera i njihov uticaj na postupak, itd.

U okviru programa obuke, novoimenovani tužioci su proveli jednu (1) obuku iz pod-modula "Ustavno Pravo", gde je razmatrano istorijat ustavnog prava, izvor ustavnog prava na Kosovu i evropskim zemljama, poređenje odluka

Ustavnog suda na Kosovu sa odlukama Evropskog suda za Ljudska Prava, reforma Ustavnog Suda na Kosovu, pravno dejstvo odluka koje su donete, Takođe, u saradnji sa Ambasatom Francuske, novoimenovani tužioci su takođe sproveli obuku o: Trgovini ljudima i pranju novca.

Tokom marta, novoimenovani tužioci su takođe obavili 2 posete ne sudskim institucijama: Poreskoj Upravi Kosova i Komisiji za posredovanje.

Takođe tokom marta, 18,19 i 20 marta 2019, novoimenovani tužioci su polagali završni ispit nakon završene teorijske obuke u Akademiji Pravde.

U ovom periodu, novoimenovani tužioci su proveli (13) dana praktične obuke u tužilaštvu kao što je predviđeno programom obuke. Početnu obuku prati 21 novoimenovani tužilac, od kojih su dva iz srpske zajednice

Poreska Administracija Kosova

Dana 7. marta 2019. godine, Akademija pravde u okviru Programa inicijalne obuke, organizovana za novoimenovane tužioce (Generacija VII), bila je usmerena na "Poresku upravu Kosova". 7. marta 2019. godine, Akademija pravde u okviru Programa inicijalne obuke, organizovana za novoimenovane tužioce (VII generacija), bila je fokusirana na "Poresku upravu Kosova".

Svrha ove obuke je bila produbljivanje znanja novoimenovanih tužilaca u vezi sa ulogom, odgovornostima i praktičnim radom Poreske uprave Kosova.

U početku, aktivnost institucije se odražavala i trenutni izazovi sa kojima se suočava PAK u smislu ispunjavanja svog mandata. Fokus ove

obuke je na primenjivom poreskom zakonodavstvu na Kosovu, stopama i vrstama poreza, primenjivim procedurama u PAK-u, kao i drugim pitanjima koja se odnose na praktični rad tužilaca i subjekata ove prirode koji se trebaju suočiti u praksi.

Obuka je bila interaktivnog karaktera, a novoimenovani tužioci, zajedno sa zvaničnicima PAK-a, razgovarali su o pitanjima od zajedničkog interesa u cilju uspostavljanja prvih osnova međusobne saradnje.

Korisnici obuke bili su novoimenovani tužioci (generacija VII) 2018-2019.

Postupak medijacije

Akademija pravde je 25. marta 2019. godine u okviru Programa inicijalne obuke organizovala novoimenovana tužilašca (Generacija VII) na temu "Postupak medijacije".

Svrha obuke je bila da se upozna sa istorijom postupka posredovanja na Kosovu, oblastima u kojima se sprovodi, njegovim značajem u krivičnim postupcima, za razliku od građanskih postupaka itd.

Tokom ove obuke, pravna osnova postupka posredovanja je prvo adresirana, što je regulisano Zakonom o posredovanju na Kosovu.

Razgovarano je i o zakonodavnim promjenama

koje su prošle kroz zakon o medijaciji, proširenju njegovih nadležnosti, aranžmanima pred medijatorima, osobama koje imaju pravo da budu posrednici,

Tema razgovora bila je i razlika između postupka medijacije u krivičnoj i civilnoj sferi, dogovora o posredovanju postignutog u sudu, kao i pravnog učinka sporazuma o posredovanju. Razgovori su takođe nastavljeni u pogledu broja osoba uključenih u medijaciju, procedure za dobijanje titule posredovanja i uslova koje sporazum mora ispuniti da bi se riješilo posredovanjem.

Učesnici su upoznati i sa odjeljenjima za slobodna zanimanja u okviru Ministarstva pravde, koja su uključila i medijaciju, te su informisani o Komori posrednika, o vrstama medijacije, posebno o posredovanju maloljetnika, o ulozi tužioča država, kao i briga koja mora biti kada sporazum završi posredovanjem.

Korisnici obuke su bili: Novoimenovani tužioci (generacija VII), 2018-2019.

Ostalo aktivnosti

Alimentacija i poveravanje dece

Akademija Pravde, u okviru obuke za slobodna zanimanja, na zahtev Agencije za besplatnu pravnu pomoć, koju je podržao UNDP, 01.03.2019. god. organizovala je trening na temu "Alimentacija i poveravanje dece".

Svrha ove obuke je bila ispravna primena zakonskih odredbi koje se odnose na alimentaciju i poverovanje dece i stvaranje najboljih praksi u pružanju pravne pomoći u porodičnim sporovima u cilju zaštite prava dece. Zvaničnici besplatne pravne pomoći.

Ovaj trening je bio usredsređen na pitanja kao što su principi roditeljske odgovornosti, principi za alimentaciju, finansijsko zadržavanje i ish-

rana - ishrana, poverenje, briga i briga o deci, kao i kontakt, poverenje jednog roditelja i dodjeljivanje kontakta drugom kao i poverenje deteta u treće lice. Posebna pažnja posvećena je razvodu i njegovom uticaju na ličnost deteta naglašavajući primenu međunarodnih standarda i zakonodavstva u tom pogledu.

Učesnici tokom obuke imali su priliku, kroz raspravu o praktičnim slučajevima, da razjasne dileme i poteškoće na koje se naišlo u pružanju pravne pomoći u ovoj oblasti.

Korisnici ove obuke bili su službenici Agencije za besplatnu pravnu pomoć.

Akademija Pravde organizuje program stažiranja za kandidate Francuske škole za Magistraturu (ENM)

Od 4. do 22. aprila 2019. godine, Akademija pravde, u kontinuitetu sa saradjnjom sa Francuskom Ambasadom na Kosovu i Školom za Magistraturu Francuske, ove godine je ugostila i organizovala program obuke za dva kandidata Škole za Magistraturu.

Svrha ovog programa bila je da se najavljuju kandidati za sudije i tužioce Francuske, sa pravosudnim sistemom na Kosovu, posebno u procesiranju, istraživanju i presuđivanju krivičnih dela, kao i izvršenju kazni, građanskih parnica i sistema obuke sudija. i tužioći.

Ovaj program je realizovan počevši od sastanka domaćina na Akademiji Pravde, gde je diskutovan dnevni red ovog programa i nastavljen obu-

kom za novoimenovane tužioce u Programu početne akademije, kao i posejte pravosudnim i ne sudskim institucijama, koji su bili od interesa za kandidate.

Program je sadržao praktičnu obuku koja je sprovedena u Osnovnim tužilaštvo u Prištini i Osnovnom sudu u Prištini - Generalnom odelenju, teškim i civilnim zločinima, kako bi se pravilno primenila primena zakona, način vođenja sudskih saslušanja , uopšteno, funkcionisanje pravosudnog i tužilac kog sistema na Kosovu.

Fokus kandidata je ovaj put upoređivao zakonodavstvo u oblasti zaplene i zaplane, za koji je održan informativni sastanak sa Nacionalnim koordinatorom za borbu protiv privrednog kriminala. Takođe, održani su sastanci sa drugim institucijama kao što su EULEKS, Ustavni sud Republike Kosovo i slično.

Program praktične obuke ENM-a završen je sastankom sa koordinatorom programa AD, razmjenom utisaka i preporuka o ovom programu i budućoj saradnji.

Potpisan je Memorandum o razumevanju između Akademije Pravde i Pravnog Fakulteta Univerziteta u Prizrenu. "Ukšina Hoti"

Prizren, 8. mart 2019. Valon Kurtaj - izvršni direktor i g. Faton Fetoshi U.D. Direktor administracije i finansijskih poslova na Akademiji pravde održao je prijateljski sastanak sa predstavnicima Univerziteta u Prizrenu "Ukšin Hoti".

Cilj ovog sastanka bio je potpisivanje Memoranduma o razumevanju o praksi studenata na Pravnom fakultetu ovog univerziteta na Akademiji pravde.

Predstavnici Rektorata i dekan Pravnog fakulteta, Halim Bajraktari sa Univerziteta u Prizrenu je izrazio zadovoljstvo uspostavljanjem ove saradnje sa Akademijom pravde, smatrujući je veoma važnim korakom za studente, jer je za njih neophodna veza između teorijskog i praktičnog znanja.

Tokom sastanka obe strane su se složile da organizuju zajedničke profesionalne aktivnosti u cilju razmene iskustava u smislu poboljšanja kvaliteta programa praktične obuke za studente. Takođe su se složili da je neophodno imati zajedničke istraživačke, istraživačke i istraživačke projekte.

Nasilje u Porodici

Dana 14. marta 2019. godine, Akademija Pravde, u okviru obuke za slobodna zanimanja, na zahtev Agencije za besplatnu pravnu pomoć, i uz podršku UNDP-a, sprovedla je obuku o "Nasilju u Porodici".

Svrha ove obuke je bila ispravna primena zakonskih odredbi Zakona o zaštiti žrtava nasilja u porodici i stvaranje najbolje prakse u pružanju pravne pomoći u takvim slučajevima od strane službenika besplatne pravne pomoći.

Tokom ove obuke obrađivani su osnovni koncepti Zakona o zaštiti od nasilja u porodici, koji bez diskriminacije nastoje pomoći osobama pogodenim nasiljem u porodici i drugim pitanjima kao što su: oblici nasilja u porodici, nalog za zaštitu, uslove za definisanje naloga za zaštitu, kao i mere za sprečavanje nasilja. Posebna pažnja je takođe posvećena prisustvu službenika za zaštitu žrtava tokom prve izjave žrtve,

znajući da je izjava realnija i iskrena, što tačno odražava iskustva koja je imao. Dostavljena su dodatna pojašnjenja o ulozi policije, Ureda za zaštitu žrtava i Centra za socijalni rad, kao i Agencije za besplatnu pravnu pomoć u rešavanju ovih slučajeva.

U popodnevnom delu razgovarano je o sudskim postupcima, sudskim odlukama, izvršenju nalog-a za zaštitu i posljedicama za kršenje naloga za zaštitu, kao i slučajevima i praktičnim problemima osoblja LFA u rešavanju ovih slučajeva rešavanjem rešenja u skladu sa zakonskim odredbama.

Korisnici ove obuke bili su službenici Agencije za besplatnu pravnu pomoć iz svih regiona. Učesnici treninga bili su i predstavnici nevladinih organizacija kao što su CRPK, CLARD, NORMA i Aktivne žene Đakovice.

Sastavljanje pravnih lekova u prekršajnom postupku

Dana 15. marta 2013. godine, Akademija Pravde, u okviru obuke za slobodna zanimanja, na zahtev Agencije za besplatnu pravnu pomoć, uz podršku UNDP-a, provela je obuku na temu: "Sastavljanje pravnih lekova u prekršajnom postupku".

Svrha ove obuke je bila ispravna primena odredbi Zakona o prekršajima i uspostavljanje najbolje prakse u pružanju pravne pomoći u takvim slučajevima od strane službenika besplatne pravne pomoći.

Tokom ove obuke, razmatrani su osnovni pojmovi u vezi sa definisanjem prekršajnog dela prema zakonu i drugim pitanjima kao što su: principi koji se primenjuju, prekršajna odgovornost (odgovornost i neodgovornost), pravni lekovi (redovni i vanredni), razlozi za podnošenje lekova, kao i bitne povrede. Posebna pažnja je posvećena postupku po žalbi, znajući

da veliki broj žalbi u sudovima dolazi od službenika za besplatnu pravnu pomoć. U tom smislu, pruženi su saveti o tome kako postupiti u ovoj proceduri i nude se najbolje prakse pišanja dokumenata.

U popodnevnom delu, učesnici su imali mogućnost, kroz odvojeni rad u četiri grupe, da pokažu veštine sastavljanja žalbe za 4 različite hipotetičke situacije kako sledi: u izradi žalbe zbog bitnih povreda odredbi o prekršajima zbog kršenja materijalno pravo, zbog pogrešnog ili nepotpunog utvrđivanja činjeničnog stanja, kao i zbog visine kazne.

Prilikom prezentiranja rada u grupama, učesnici su podelili svoje iskustvo koristeći znanje koje su primili tokom prvog dela obuke, kao i svoja iskustva u ovoj oblasti ispravnim završavanjem zadataka koji su im bili dodeljeni.

Posebna pažnja je posvećena praktičnim slučajevima službenika NSA u rešavanju predmeta u prekršajnim postupcima rešavanjem rešenja u skladu sa zakonskim odredbama.

Učesnici treninga bili su i predstavnici nevladinih organizacija kao što su CRPK, CLARD, NORMA i Aktivne žene Đakovice.

Potpisan je Memorandum o Razumevanju između Akademije Pravde i Tužilačkog Saveta Kosova

Priština, 20. mart 2019. godine, g. Valon Kurtaj - izvršni direktor Akademije pravde i g. Bahri Hiseni - Predsedavajući Tužilačkog saveta Kosova, potpisao je Memorandum o razumevanju između dve institucije.

Svrha potpisivanja ovog memoranduma je podrška profesionalnom napretku i olakšavanje

razvoja programa obuke za tužilački sistem.

Obe strane su se složile da razmenjuju informacije o proceni potreba za obukom tužilaca i administrativnog osoblja, da imaju saradnju u izradi programa obuke, razmenjuje informacije o učešću u obuci tužilaca i administrativnom osoblju. Takođe, ovim memorandumom AD i KZK-om dogovoreno je da se putem elektronskih baza podataka razmenjuju osnovni podaci tužilaca i administrativnog osoblja o učešću na treninzima i drugim programima Akademije Pravde.

Naknada štete

Dana 25. marta 2019. godine, Akademija pravde, u okviru obuke za slobodna zanimanja, na zahtjev Agencije za besplatnu pravnu pomoć u podršci UNDP-u, provela je sljedeću obuku na temu "Naknada štete".

Svrha ove obuke je bila ispravna primjena zakonskih odredbi Zakona o obligacionim odnosima i uspostava najbolje prakse u pružanju pravne pomoći u slučajevima zahtjeva za naknadu štete.

Tokom ove obuke obrađene su osnovne koncepcije Zakona o obligacionim odnosima sa fokusom na nanošenje štete, nanošenje štete od opasnih dobara, šteta prouzrokovana nelegalnom aktivnošću, vrste naknade štete, zakonska građanska odgovornost kao i osnovne odgovornosti za materijalnu i nematerijalnu štetu, kao i kriterijume za utvrđivanje štete. Posebna pažnja je posvećena studiji slučaja pružalaca pravne pomoći u takvim slučajevima i

sastavljanju zahtjeva za naknadu štete, uključujući elemente koji bi trebali sadržavati zahtjev za naknadu štete. Tokom obuke razgovarano je o najčešćim slučajevima sudske prakse, kao i predmetima iz prakse OSRH kroz koje su obezbijedili potrebna objašnjenja o tome kako postupati kao izvodljivi zahtjevi za naknadu štete.

Korisnici ove obuke bili su službenici Agencije za besplatnu pravnu pomoć iz svih regiona Kosova. Učesnici treninga bili su i predstavnici nevladinih organizacija, kao što su CRPK, CLARD, NORMA i Aktivne žene Đakovice.

Osnovna načela svojine

Dana 26. marta 2019. godine, Akademija Pravde, u okviru besplatnog stručnog osposobljavanja, na zahtev Agencije za Besplatnu Pravnu Pomoć uz podršku UNDP-a, provela je narednu obuku iz ciklusa obuke u okviru programa za službenike besplatne pravne pomoći na temu: "Osnovna načela svojine"

Obuka je imala za cilj ispravnu primenu za-

konskih odredbi Zakona o Imovinskim i Drugim Srodnim Pravima i uspostavljanju najbolje prakse u pružanju pravne pomoći u slučajevima utvrđivanja svojine, posedovanja i smetanja poseda.

Tokom ove obuke razmatrani su osnovni koncepti Zakona o Imovinskim Pravima i Drugih Srodnih Prava, posedovanje, sticanje svojine, posedovanje i smetanje poseda, sa fokusom na

vlasničku korist, način sticanja vlasništva, verifikaciju vlasništva, posedovanje i odvraćanje od posedovanja. Posebna pažnja je posvećena studiji slučaja od strane pružioca pravne pomoći u takvim slučajevima i izradi tvrdnji koje se odnose na ova pitanja.

Tokom obuke razgovaralo o češćim slučajevima iz sudske prakse i slučajevi iz prakse ANFJ kroz koje su data objašnjenja kako treba da se postupa kako bi tužbe bile uspešne i ostvarljive za sticanje prava svojine, utvrđivanje svojine i smetanje poseda.

U drugom delu obuke, učesnici su imali prilike da kroz rad u malim grupama rešavanjem zadataka da identifikuju probleme o tome šta treba da sadrži tužba u imovinsko pravnim sporovima, posebno kod smetanja poseda.

Korisnici obuke bili su službenici Agencije za Besplatnu Pravnu Pomoć iz svih regiona Kosova. Obuci su prisustvovali i predstavnici NVO kaos to su: CRPK, CLARD, NORMA, Aktivne Žene Dakovice, Institucije Javnog Pravobranionca, kao i Zaštitnici Žrtava

Razmena Najboljih Praksi u Borbi Protiv Trgovine Ljudima

Akademija pravde u saradnji sa Ambasadom Francuske na Kosovu organizovala je 27. marta 2019. godine obuku na temu "Borba Protiv Trgovine Ljudima".

Svrha ove obuke je bila razmjena iskustava o politikama za borbu protiv trgovine ljudima fokusiranjem na tehničke i pravosudne alate za saradnju i ulogu civilnog društva u zbrinjavanju žrtava.

Na otvaranju ove obuke bio je prisutan g. Dieder Chabert - Ambasador Republike Francuske na Kosovu i g. Jean-Louis Falconi, stalni predstavnik Francuske pri Ujedinjenim nacijama i međunarodnim organizacijama u Beču.

Direktor Akademije Pravde zahvalio je Francuskoj Ambasadi na podršci Pravosudnoj Akademiji i pravosudnom sistemu uopšte. Takođe, Francuski ambasador, Dieder Chabert je predstavio aktivnosti Francuske ambasade u oblasti trgovine ljudima, hvaleći ovu saradnju u pravcu izgradnje strategija protiv ove pojave.

Tokom ovog treninga gđa. Caroline Charpentier, sudija i Regionalni Savetnik za borbu protiv trgovine ljudima u Jugoistočnoj Evropi predstavila je tehničke i pravosudne instrumente saradnje oko ove pojave. Posebna pažnja posvećena je i strategiji kriminalističke istrage, saradnji sa organima za sprovođenje zakona i nevladinim organizacijama, prednostima i slabostima u predmetima vezanim za trgovinu ljudima, kao i aktuelnim trendovima u ovoj oblasti.

Korisnici ove obuke su novoimenovani tužioci sedme generacije.

6. sastanak Upravnog odbora projekta iPROCEEDS

29. marta 2019. godine, u okviru iPROCEEDS projekta, u Bukureštu, Rumunija, održan je "6. sastanak Upravnog odbora projekta".

Svrha sastanka je bila da se obavesti upravni odbor o implementaciji projekta, definisanju neophodnih strategija za implementaciju projekta i utvrđivanju potreba nacionalnih vlasti za buduću podršku u izgradnji kapaciteta.

Prvobitno na sastanku predstavljene su aktivnosti koje su sprovedene tokom jula - decembra 2018. godine, od strane Kancelarije za ciber kriminal Saveta Evrope. Dalje, diskutovano je o zakonodavstvu u oblasti sajber kriminala, koordiniranim kriminalima o kibernetičkom kriminalu, politikama i strategijama sajber bezbjednosti, kao i sistemima javnog izvještavanja.

Tokom sastanka razgovaralo se o jačanju kapaciteta specijalizovanih istražnih jedinica i saradnji između agencija za kibernetički krimi-

nal, finansijskih istražitelja, tužilaca, predstavnika FIU i stručnjaka za sajber bezbjednost, kao i saradnje između organa krivičnog pravosuđa i lokalnih pružalaca usluga. i multinacionalne. Posebno su se fokusirali na programe obuke u vezi sa sajber kriminalom organizovanim za sudije i tužioce, međunarodnu saradnju i razmenu informacija.

Poslednja sesija bila je posvećena budućim planovima i potrebama nacionalnih vlasti. Oni su imali priliku da se izjasne od predstavnika iz svih regionala učesnica da bi predstavili svoje potrebe u ovoj oblasti.

Na ovom sastanku iz Republike Kosovo učestvovali su: tužilac, viši policijski službenik iz Odeljenja za kibernetički kriminal i šef programa za kontinuiranu obuku Akademije pravde.

[**https://ad.rks-gov.net**](https://ad.rks-gov.net)

**Adresa: Lagja e Spitalit
Ul. "Muharrem Fejza" b.b.
Pristina, Republika Kosova**

**Tel: + 381 38 200 18 660
Fax: + 381 38 512 095
E-mail: infoad@rks-gov.net**